

कवचेन समायुक्तः कुण्डलाभ्याश्च मानद । अवध्यस्त्वं रणेऽरीणामिति विद्धि वचो मम ।
 अमृतादुत्थितं ह्येतदुभयं रत्नसम्भवं । तस्माद्दत्तं त्वया कर्ष जीवितञ्चेत् प्रियं तव ।
 ॥ कर्ष उवाच ॥ को मामेवं भवान् प्राह दर्शयन् सौहृदं परं । कामया भगवन् ब्रूहि को भवान् द्विजवेशष्टक् ।
 ॥ ब्राह्मण उवाच ॥ अहं तात सहस्रांशुः सौहृदात्मा निदर्शये । कुरुष्वेतदचोमे त्वमेतच्छ्रयः परं हि ते ।
 ॥ कर्ष उवाच ॥ श्रेय एव ममात्यन्तं यस्य मे गोपतिः प्रभुः । प्रवक्ताऽद्य हितान्वेषी शृणु चेदं वचो मम ।
 प्रसादये त्वां वरदं प्रणयाच्च ब्रवीम्यहं । न निवार्यो व्रतादस्मादहं यद्यस्मि ते प्रियः ।
 व्रतं वै मम लोकोऽयं वेत्ति हृत्तुं विभावसो । यथाऽहं द्विजमुख्येभ्यो दद्यां प्राणानपि ध्रुवं ।
 यद्यागच्छति मां शक्रो ब्राह्मणच्छन्ना वृतः । हितार्थं पाण्डुपुत्राणां खेचरोत्तम भिक्षितुं ।
 दास्यामि विबुधश्रेष्ठ कुण्डले वर्मं चोत्तमं । न मे कीर्त्तिः प्रणश्येत् त्रिषु लोकेषु विश्रुता ।
 मद्धिस्थायशस्यं हि न युक्तं प्राणरक्षणं । युक्तं हि यशसा युक्तं मरणं लोकसम्मतं ।
 सोऽहमिन्द्राय दास्यामि कुण्डले सह वर्मणा । यदि मां बलवृत्रो भिक्षार्थमुपयास्यति ।
 हितार्थं पाण्डुपुत्राणां कुण्डले मे प्रयाचितुं । तन्मे कीर्त्तिकरं लोके तस्याकीर्त्तिर्भविष्यति ।
 वृणोमि कीर्त्तिं लोके हि जीवितेनापि भानुमन् । कीर्त्तिमानश्रुते स्वर्गं हीनकीर्त्तिस्तु नश्यति ।
 कीर्त्तिर्हि पुरुषं लोके सञ्जीवयति मातृवत् । अकीर्त्तिर्जीवितं हन्ति जीवतोऽपि शरीरिणः ।
 अयं पुराणः श्लोको हि स्वयं गीतो विभावसो । धात्रा लोकेश्वर यथा कीर्त्तिरायुर्नरस्य ह ।
 पुरुषस्य परे लोके कीर्त्तिरेव परायणं । इह लोके विशुद्धा च कीर्त्तिरायुर्विवर्द्धनी ।
 सोऽहं शरीरजे दत्त्वा कीर्त्तिं प्राप्स्यामि शाश्वतीं । दत्त्वा च विधिवद्दानं ब्राह्मणेभ्यो यथाविधि ।
 ऊत्वा शरीरं सङ्ग्रामे कृत्वा कर्म सुदुष्करं । विजित्य च परानाजौ यशः प्राप्स्यामि केवलं ।
 भीतानामभयं दत्त्वा सङ्ग्रामे जीवितार्थिनां । वृद्धान् बालान् द्विजातींश्च मोक्षयित्वा महाभयात् ।
 प्राप्स्यामि परमं लोके यशः स्वर्गमनुत्तमं । जीवितेनापि मे रक्ष्या कीर्त्तिस्तदिद्धि मे व्रतं ।
 सोऽहं दत्त्वा मघवते भिक्षामेतामनुत्तमां । ब्राह्मणच्छन्ने देवलोके गन्ता परां गतिं ।
 इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्वणि कुण्डलाहरणपर्वणि सूर्यकर्णसंवादे एकोनशताधिकद्विंशतोऽध्यायः ॥ २८८ ॥
 ॥ सूर्य उवाच ॥ माऽहितं कर्ष कार्षीस्वमात्मनः सुहृदां तथा । पुत्राणामथ भार्याणामथ मातुरथो पितुः ।
 शरीरस्याविरोधेन प्राणिभिः प्राणमृद्वर । इत्येते यशसः प्राप्तिः कीर्त्तिश्च त्रिदिवे स्थिरा ।
 यस्त्वं प्राणविरोधेन कीर्त्तिमिच्छसि शाश्वतीं । सा ते प्राणान् समादाय गमिष्यति न संशयः ।
 जीवतां कुरुते कार्यं पिता माता सुतस्तथा । ये चान्ये बान्धवाः केचित्सौकेऽस्मिन् पुरुषर्षभ ।
 राजानश्च नरव्याघ्र पौरुषेण निबोध तत् । कीर्त्तिश्च जीवतः साध्वी पुरुषस्य महायुते ।
 मृतस्य कीर्त्त्या किं कार्यं भस्मीभूतस्य देहिनः । मृतः कीर्त्तिं न जानोते जीवन् कीर्त्तिं समश्रुते ।
 मृतस्य कीर्त्तिर्मर्त्यस्य यथा माला गतायुषः । अहन्तु त्वां ब्रवीम्येतद्भक्तोऽसीति हितेऽस्यया ।
 भक्तिमन्तो हि मे रक्ष्या इत्येतेनापि हेतुना । भक्तोऽयं परया भक्त्या मामित्येव महाभुज ।